

Drs. J.D. Thijs

Op 11 februari 1981 overleed lector drs. J.D. Thijs, die van 1962 tot 1973 geschiedenis van de niet-westerse gebieden doceerde. Zijn colleges waren vooral gericht op de opkomst van nationalistische en communistische bewegingen in Azië. Hij was docent in de Subfaculteit der Sociaal-Culturele Wetenschappen, m.n. voor de studenten in de culturele antropologie en niet-westerse sociologie, maar wist ook studenten geschiedenis uit de Faculteit der Letteren te trekken. Hij had hiervoor een brede achtergrond aan kennis en ervaring. Hij studeerde Chinese en Japanse letterkunde in Leiden. In 1937 vertrok hij naar Nederlands-Indië om daar ambtenaar van de dienst voor Oost-aziatische zaken te worden. Van 1939 tot mei 1940 verbleef hij met een studie-opdracht in de Japanse steden Kobe en Tokio. Na de oorlogsverklaring aan Japan in december 1941 moest hij als reserve-officier in dienst. Hij was betrokken bij het ontcijferen van Japanse code-telegrammen, nadat hij erin geslaagd was de Japanse code te breken; een uitzonderlijke prestatie!

In de jaren 1942 tot 1945 verbleef hij in de Japanse gevangenkampen, gescheiden van zijn vrouw en kinderen. In die tijd moest hij optreden als tolk en wist in die precaire positie voor menige kampbewoner moeilijkheden te voorkomen.

Na de oorlog is hij enige tijd werkzaam geweest in het particuliere bedrijfsleven in Indonesië. Daarin had hij een functie waarbij hij contacten had met vele Indonesische nationalistische leiders.

Dankzij deze achtergronden en zijn didactische gave wist hij ook zeer boeiend college te geven. In zijn verhalen werd de geschiedenis als een groots en meeslepend gebeuren tot nieuw leven gewekt, waarbij de voorgeschreven college-tijd niet zelden ongemerkt werd overschreden. Hij was een van de weinigen die de geschiedenis van Azië als zijn specialisatie mocht noemen. Behalve de eerder genoemde oriëntaties op China, Japan en Indonesië, had hij zich later ook verdiept in de geschiedenis van India. Hij kon een zo omvattend gebied overzien dankzij een fabelachtig geheugen. Deze brede oriëntatie en belangstelling bleek ook uit zijn openbare les: *De invloed van de opkomst van Japan en van de Japanse overwinning op Rusland in Azië* (1965).

Helaas was zijn gezondheid na het verblijf in het gevangenkamp niet zo goed meer. Hierdoor en door zijn omvangrijke leeropdracht is hij niet in de gelegenheid geweest zijn proefschrift te voltooien. Hij moest in 1973 op medisch advies zijn werk neerleggen. Zij die Johan Thijs goed kenden wisten dat dit een moeilijke beslissing was, die hij maar moeilijk kon verwerken. Hij had het gevoel een opdracht niet afgemaakt te hebben.

Studenten en docenten vonden het bijzonder jammer een zo begaafd docent

en een zo fijne collega te moeten missen. Hij was in zijn omgang altijd hoffelijk en voorkomend. Voor de collegae en studenten had hij een warme belangstelling. En door alle spanningen van de eind zestiger jaren heen wist hij toch steeds goed contact te houden met de studenten.

Voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen was dit vervroegde emeritaat echter een zegen, daar hij nu zijn aandacht geheel en onbezorgd aan hen kon geven. Samen met zijn vrouw heeft hij toen ook lange tijd kerkelijk werk gedaan in de gemeente waar zij woonden.

Johan Thijs voelde zich ook nauw verbonden met de kerk. Zo was hij jarenlang een geliefd docent bij de zendingsopleiding van de Gereformeerde Kerken. Ook is hij vele jaren een zeer gewaardeerde adviseur geweest bij het werelddiakonaat van de Gereformeerde kerken.

Johan Thijs leefde heel sterk in het besef, dat ook in onderwijs en onderzoek geldt, dat 'onze hulp is in de naam des Heren'. Hij was een blijmoedig Christen die zich zijn hele leven gedragen heeft geweten door zijn vertrouwen op God. Daarom konden zijn vrouw, zijn kinderen en zijn vele vrienden en oud-collegae hem ten grave dragen onder het zingen van

'In leven en sterven wij zijn van de Heer
Aan Hem behoren wij toe'.

D. Kooiman
J.W. Schoorl